

læknirinn í Reykjavík og héraðslæknar gegna núverandi embættisstörfum sínum. Ákvæði í 16. gr. 3., 2—3 skulu ekki koma til framkvæmda, nema ákvörðun Alþingis komi til. Á meðan skulu héraðslæknar á Hvolsvelli, Hellu, Selfossi, Laugarási, Eyrarbakka og Hveragerði gegna embættum sínum samkvæmt lækna-skipunarlögum, nr. 43/1965, með áorðnum breytingum.

2. Til þess að koma á þeirri heilbrigðisþjónustu, sem ráðgerð er, skal úr ríkissjóði bjóða fram námsstyrki til heilbrigðisstarfsmanna, til þess að þeir geti aflað sér sérmenntunar. Námsstyrkir þessir skulu nægja fyrir skólagjöldum og dvalar-kostnaði erlendis í allt að 1 ár.
3. Héraðslæknar á læknissetrum, sem leggja á niður, skulu flytjast til heilsu-gæzlustöðva, þegar aðstaða er fengin, en ella sitja á núverandi aðsetri. Meðan löggin eru að komast til fullra framkvæmda, er heimilt að ráða lækna og annað starfslið að heilsugæzlustöð með búsetu og starfsstað utan stöðvar. Heimilt er ráðherra að ráða hjúkrunarkonur til lækna utan heilsugæzlustöðva.
4. Heilsuverndarstarf skv. lögum nr. 44/1965, sbr. lög nr. 28/1957, skal haldast óbreytt frá því, sem er við gildistöku laganna, þar til heilsugæzlustöðvar hafa verið skipulagðar til að annast það.

Gjört í Reykjavík, 27. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Magnús Kjartansson.

L Ö G

um atvinnuleysistryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

I. KAFLI

Skipulag og stjórn.

1. gr.

Bætur til þeirra, sem verða atvinnulausir, skulu greiddar úr atvinnuleysistrygg-
ingasjóði samkvæmt því, sem fyrir er mælt í lögum þessum.

Árlegar tekjur sjóðsins eru þessar:

- a. Iðgjöld atvinnurekenda samkvæmt 5. gr.
- b. Framlag frá sveitarfélögum samkvæmt 11. gr.
- c. Framlag úr ríkissjóði samkvæmt 12. gr.
- d. Vextir af innstæðufé sjóðsins og verðbréfum.

Tekjur samkvæmt stafliðum a—c og helmingur tekna samkv. d-lið skulu færðar
á sérreikning verkalýðsfélaganna við sjóðinn.

2. gr.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs skipa 7 menn, tveir tilnefndir af Alþýðusam-
bandi Íslands, einn tilnefndur af Vinnuveitendasambandi Íslands og 4 kosnir af sam-

einuðu Alþingi með hlutfallskosningu. Varamenn skulu vera jafnmargir og aðalmenn og valdir með sama hætti og þeir. Skipun stjórnar fer fram að loknum hverjum almennum alþingiskosningum.

Ráðherra skipar formann og varaformann sjóðsstjórnar úr hópi þeirra aðal-
manna, sem valdir eru af sameinuðu Alþingi.

Ráðherra ákveður þóknun stjórnarnefndarmanna.

3. gr.

Tryggingastofnun ríkisins annast reikningshald og daglega afgreiðslu atvinnuleysistryggingasjóðs og skal sjóðurinn vera í vörzlum hennar. Handbært fé sjóðsins skal Tryggingastofnunin ávaxta, eftir því sem við verður komið, í lánastofnunum á þeim stöðum, þar sem fé sjóðsins fellur til. Ef handbært fé verður meira en ætla má nauðsynlegt til greiðslu bóta samkvæmt lögum þessum, er stjórn sjóðsins heimilt að ávaxta þann hluta fjáris í útlánum eða vaxtabréfum gegn ábyrgð ríkissjóðs eða annarri öruggri tryggingu.

4. gr.

Ákvæði laga þessara taka til verkalýðsfélaga, félagsmanna þeirra og allra atvinnurekenda innlendra og erlendra, sem reka atvinnu hér á landi.

Gjaldskyldur atvinnurekandi telst hver sá, er hefur í þjónustu sinni mann, 16 ára eða eldri, sem tekur laun samkvæmt kjarasamningi verkalýðsfélags eða samkvæmt gildandi launataxta verkalýðsfélags. Bændur eru þó ekki gjaldskyldir vegna vinnu, sem unnin er við búrekstur þeirra.

Nú stundar fullgildur félagsmaður verkalýðsfélags sjósókn á eigin fari, en vinnur einnig hjá gjaldskyldum atvinnurekendum, og verður hann þá gjaldskyldur vegna sinnar eigin atvinnu, ef hann lýsir því yfir á skattframtali sínu, að hann óski þess, og telji fram róðrafjölda sinn, og öðlast hann þá jafnframt bótarétt, samkvæmt því, sem fyrir er mælt í 15. gr.

Verkalýðsfélög teljast samkvæmt lögum þessum félög verkafólks, sem vinnur hvers konar daglaunavinnu, svo og annarra, sem vinna fyrir launum við sams konar vinnu, svo sem félög sjómanna, skrifstofufólks og afgreiðslufólks í verzlunum, starfsfólks við iðnað, flutninga á mönnum og vörum og þjónustu í veitingahúsum, starfsfólks í brauða- og mjólkurbúðum, og önnur sambærileg félög. Félög fastlaunaðra opinberra starfsmanna, lækna og annarra sambærilegra aðila teljast ekki til verkalýðsfélaga.

II. KAFLI

Iðgjöld og framlög.

5. gr.

Atvinnurekandi skal greiða iðgjald til atvinnuleysistryggingasjóðs, er sé 1% af útborguðu vikukaupi fyrir dagvinnu, samkv. 1. taxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík, vegna hvernar vinnuviku, er starfsmaður vinnur í þjónustu hans. Um ákvörðun á vinnuvikufjölda fer samkv. ákvæðum almannatryggingalaga um iðgjald atvinnurekenda til slysatrygginga.

Við ákvörðun iðgjalds skal miða við meðalkaup á s. l. ári samkv. umræddum taxta og skal það reiknað af Hagstofu Íslands.

Við ákvörðun iðgjalds samkv. 3. mgr. 4. gr. jafngildir hver róðrardagur 12 vinnustundum.

6. gr.

Iðgjöld atvinnurekenda samkvæmt 5. gr. skal skattstjóri leggja á með tekju- og eignarskatti og semja skrá um gjaldendur og upphæðir þær, sem þeir skulu greiða.

Iðgjöld þessi skulu innheimt í heilum krónum. Þó skulu iðgjöld af lögskráðum sjómönnum lögð á og innheimt fyrir fram af lögskráningarstjórum.

Framtalsskýrslur skulu þannig úr garði gerðar, að skýrt sé fram tekið, fyrir hversu margar vinnuvikur atvinnurekanda beri að greiða. Skulu skýrslurnar sýna tölu vinnuvikna í hverri starfsgrein og tilgreina það verkalýðsfélag, sem gert hefur samning eða sett taxa þann, sem hverjum launþega um sig er greitt eftir. Þyki vafi leika á, að framtal vinnuvikna sé rétt, skal áætla tölu þeirra eftir öðrum upplýsingum, er framtalið sýnir, en séu þær ófullnægjandi eða hafi framtali ekki verið skilað, þá eftir mati skattstjóra.

Skattfrjálsir aðilar, er hafa í þjónustu sinni launþega, sem unnið hafa tryggingarskyld störf, sbr. 4. gr., skulu senda hlutaðeigandi skattfyrivaldi framtöl um vinnuvikur á sama hátt og skattskyldir atvinnurekendur.

7. gr.

Þar sem eru fleiri verkalýðsfélög en eitt í umdæmi, skal fulltrúaráð félaganna, eða félagin sameiginlega, sé fulltrúaráð ekki til, fyrir lok hvers árs afhenda skattfyrivaldi skrá um þau verkalýðsfélög, sem starfandi eru í umdæminu, ásamt upplýsingum um, hverjar starfsgreinar heyri til hverju verkalýðsfélagi. Starfsgrein skal tilheyra því verkalýðsfélagi, sem gert hefur samning við atvinnurekendur eða sett launataxa, sem viðurkenndur er, varðandi launagreiðslur í starfsgreininni.

Að lokinni samningu iðgjaldaskrár, samkv. 6. gr., skal skattfyrivald skipta heildarupphæð iðgjaldanna eftir starfsgreinum á reikninga hinna einstöku verkalýðsfélaga á staðnum. Skipta skal úr iðgjöldum vegna utansveitarfólks, sem á heimilisfang á þeim stöðum, sem lög þessi taka til, sem síðan skal skipta eftir starfsgreinum á reikninga hinna einstöku verkalýðsfélaga þar. Sams konar skiptingu skulu skráningarstjórar, sbr. 6. gr. 1. mgr., gera. Gera skal skrá um skiptingu þessa, sem síðan skal send Tryggingastofnun ríkisins, sem færir iðgjöldin á sérreikning verkalýðsfélaganna við atvinnuleysistryggingasjóðinn samkvæmt skránni.

Ef skattfyrivaldi hefur ekki horizt skrá sú, sem um er rætt í 1. mgr. þessarar greinar, fyrir árslok, verða iðgjöld ekki færð á sérreikning félaganna við sjóðinn, en iðgjaldaupphæðin telst þá með stofnfé sjóðsins, ásamt framlagi ríkissjóðs.

8. gr.

Gjaldskrá samkvæmt 6. gr. skal liggja frammi almenningi til sýnis samtímis skattskránni.

Kæra má til skattstjóra og ríkisskattanefndar eftir sömu reglum og gilda um kærur út af tekjuskatti. Skattstjóri og ríkisskattanefnd skulu endurskoða og leiðrétta gjaldskrárnar með sama hætti og skrár um tekju- og eignarskatt.

Gjalddagur iðgjalda skulu ákveðnir í reglugerð.

9. gr.

Iðgjöld vegna sjómanna og stjórnenda ökutækja og aflvéla skulu hvíla sem lögveð á hlutaðeigandi skipum, ökutækjum og aflvélum og ganga fyrir öllum öðrum veðum en lögveðum fyrir gjöldum til ríkissjóðs og almannatrygginganna. Iðgjöld vegna byggingar húsa og annarra mannvirkja skulu og hafa sams konar veðrétt í eignum þessum.

10. gr.

Iðgjöld samkvæmt lögum þessum koma til frádráttar við ákvörðun skattskyldra tekna samkvæmt lögum um tekju- og eignarskatt.

11. gr.

Sveitarsjóður skal greiða framlag til atvinnuleysistryggingasjóðs jafnhátt álögðum iðgjöldum, sem samtals eru færð á sérreikning verkalýðsfélaganna í sveitarfélaginu. Framlagið skiptist milli sérreikninga félaganna og færist á þá með sama hætti og iðgjöldin.

Tryggingastofnun ríkisins tilkynnir innheimtumönnum, hverjum fyrir sitt umdæmi, hver eru framlög sveitarfélaganna í umdæminu, strax og henni hafa borizt skrár þær um skiptingu iðgjalda, sem um er rætt í 7. gr.

12. gr.

Ríkissjóður greiðir framlag til atvinnuleysistryggingasjóðs, er vera skal tvöfalt herra en álögð iðgjöld atvinnurekenda. Upphæð þessari skal skipt á sérreikninga félaganna við sjóðinn og færð á þá með sama hætti og framlög sveitarfélaganna.

Áætlað ríkissjóðsframlag greiðist ársfjórðungslega eftir á, en fullnaðarskil skulu gerð, þegar iðgjöld atvinnurekenda hafa endanlega verið ákveðin.

13. gr.

Iðgjöld samkvæmt 6. gr. skulu innheimt af þeim innheimtumönnum ríkisins, sem innheimta tekju- og eignarskatt. Tryggingastofnun ríkisins innheimtir þó iðgjöld, sem ríkissjóði eða ríkisstofnunum ber að greiða. Skulu ákvæði laga nr. 68 15. júní 1971, um tekjuskatt og eignarskatt, þar á meðal um dráttarvexti og lögtaksrétt, gilda um innheimtu iðgjaldanna, að svo miklu leyti sem við getur átt.

Um innheimtulaun af iðgjöldum þessum fer eftir launalögum. Innheimtumenn ríkisins annast innheimtu á framlögum sveitarfélaga, sbr. 11. gr., án endurgjalds.

Innheimta skal framlög sveitarfélaganna ásamt manntalsgjöldum, og skal innheimta hjá hverju sveitarfélagi sömu fjárhæð og gjaldast á í sveitarfélaginu samtals samkvæmt 5. gr. Skulu innheimtumenn endargreiða sveitarfélögunum það, sem þau kunna að hafa ofgreitt, eða innheimta það, sem kann að vera vangreitt, þegar fyrir liggur tilkynning frá Tryggingastofnun ríkisins um framlag þeirra samkvæmt 2. mgr. 11. greinar.

III. KAFLI

Um úthlutunarnefndir.

14. gr.

Úthlutun bótafjár fyrir hvert félag eða félagasamband sé undir stjórn nefndar, sem skipuð er 5 mönnum, þrem frá verkalýðsfélagi eða sambandi, einum af Vinnuveitendasambandi Íslands og einum af Vinnumálasambandi samvinnufélaganna. Ef ekki næst einróma samkomulag varðandi úrskurði um bótagreiðslur, getur hver einstakur nefndarmaður áfrýjað til stjórnar atvinnuleysistryggingasjóðs, sem fellir endanlegan úrskurð um málið. Sá, sem sækir um bætur, getur jafnan áfrýjað úrskurði úthlutunarnefndar til sjóðsstjórnar. Nefndirnar kjósa sér sjálfar formann og ritara.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs ákveður þóknun til nefndarmanna og úrskurðar reikninga um kostnað við nefndarstörf, er hvort tveggja greiðist úr sérreikningi hlutaðeigandi félags við atvinnuleysistryggingasjóðinn. Sameiginlegur kostnaður, svo sem þóknun stjórnarnefndarmanna skv. 2. gr. og kostnaður Tryggingastofnunar ríkisins vegna starfa þeirra, sem henni eru falin með lögum þessum, greiðist af fé atvinnuleysistryggingasjóðs, og skal þeim kostnaði jafnað niður hlutfallslega miðað við tekjur, er koma á sérreikninga á árinu.

IV. KAFLI Um bótarétt.

15. gr.

Rétt til bóta samkvæmt lögum þessum hafa þeir, sem fullnægja eftirtöldum skil-
yrðum:

- a. eru orðnir 16 ára.
- b. dvelja hérlendis.
- c. eru fullgildir félagsmenn í verkalýðsfélögum.
- d. hafa á síðustu 12 mánuðum stundað tryggingaskylda vinnu í a. m. k. 1032 dag-
vinnustundir, eða 516 dagvinnustundir ef um reglubundna hálfisdagsvinnu er að
ræða, hvort tveggja greitt samkv. kjarasamningi eða taxta verkalýðsfélagsins.
Enginn getur öðlast bótarétt vegna vinnu við störf, sem ekki eru tryggingaskyld.

Skólafólk, sem stundar vinnu að námi loknu, telst hafa fullnægt ákvæði þessa
staflíðs, hafi það á síðastliðnum 12 mánuðum stundað vinnu a. m. k. í þrjá
mánuði og skólanám í sex mánuði.

Hafi sá, sem verður 16 ára, stundað áskilda vinnu fyrir og eftir að hann
náði 16 ára aldri, öðlast hann rétt til bóta, ef hann hefur unnið a. m. k. þriðjung
þessa dagvinnustundafjölda, eftir að hann varð 16 ára.

Hver róðrardagur við sjósókn, sbr. 3. mgr. 4. gr., telst 12 klukkustundir, en
þó reiknast slík vinna samtals aldrei fleiri klukkustundir en nemur tvöföldum
þeim vinnustundafjölda, sem umsækjandi hefur unnið tryggingaskylda dagvinnu
hjá öðrum.

Sá, sem tekur starfi, sem ekki er tryggingarskyld samkv. lögum þessum, og
stundar það allt að 24 mánuðum, missir ekki, að loknu því starfi, þann bótarétt,
sem hann kann að hafa áunnið sér, áður en hann tók starfinu. Bótaréttur glatast
heldur ekki, þó að umsækjandi hafi verið veikur um allt að tveggja ára skeið,
enda sanni hann veikindi sín með læknisvottorði svo og vinnuhæfni sína, ef hann
sækir um atvinnuleysisbætur að loknum veikindunum. Bótarétt getur enginn
öðlast vegna atvinnuleysis, sem stafar af veikindum hans.

Ákvæði þessarar mgr. gilda eftir því sem við á um þá, sem taldir eru í d-lið
16. gr.

Sá, sem gengur undir starfsþjálfun eða sækir námskeið til þess að öðlast
hæfni til að stunda ný störf, nýtur á meðan atvinnuleysisbóta í allt að 30 daga
virka, ef hann naut slíkra bóta þegar starfsþjálfunin eða veran á námskeiðinu
hófst, sbr. þó 2. mgr. 17. gr.

Sá, sem öðlast bótarétt, samkv. grein þessari, heldur honum, að loknu bóta-
tímabili, sbr. 2. mgr. 17. gr., þó að hann vegna atvinnuleysis hafi ekki stundað
vinnu svo sem áskilið er í upphafi þessa staflíðs, enda hafi hann gætt þess að
láta skrá sig, sbr. síðustu mgr. þessarar greinar.

Ellí- og örorkulífeyrisþegar öðlast því aðeins bótarétt, að loknu fyrsta
bótatímabili, að þeir sanni vinnuhæfni sína með læknisvottorði.

- e. sanna með vottorði vinnumiðlunar samkv. lögum um vinnumiðlun, að þeir hafi
verið atvinnulausir einn eða fleiri heila vinnudaga.

Í þessu sambandi teljast ekki með þeir dagar, sem hlutaðeigandi hefur átt
í verkfalli eða verkbanni, sbr. 16. gr. a-lið, eða notið atvinnuleysisbóta.

Til þess að öðlast bótarétt verður umsækjandi að láta skrá sig vikulega hjá
vinnumiðlun, samkv. lögum nr. 52 9. apríl 1956, um vinnumiðlun, að viðlögðum
missi bótaréttar til næsta skráningardags. Geli umsækjandi ekki látið skrá sig
vegna þess, að hann er í vinnu eða veikur, skal hann láta skrá sig næsta dag,
sem hann getur, að viðlögðum missi bóta samkv. framansögðu. Óheimilt er að

greiða bætur fyrir atvinnuleysistímabil, sem ekki hefur verið skráð hjá vinnu-
miðlun lögum samkvæmt.

16. gr.

Bætur greiðast ekki þeim, sem:

- a. taka þátt í verkfalli eða verkþann nær til,
- b. njóta slysa- eða sjúkradagpeninga samkvæmt lögum um almannatryggingar,
- c. misst hafa vinnu af ástæðum, sem þeir eiga sjálfir sök á, svo sem drykkju-
skaparóreglu,
- d. sviptir eru frelsi sínu að opinberri tilhlutan,
- e. ófærir eru til vinnu eða neita vinnu, er þeim býðst að tilhlutan vinnumiðlunar-
skrifstofu, samkv. lögum um vinnumiðlun, eða á annan hátt, svo að sannað sé,
þó því aðeins að ekki hvíli verkfall eða verkþann á vinnunni og kaupgjald og
vinnutími séu í samræmi við kjarasamninga eða taxta hlutaðeigandi verkalýðs-
félags, og ekki sé annað vanhæfi á vinnunni. Vanhæfi á vinnu verður aðeins
sannað með læknisvottorði, sem kveður á um það, að bótaþegi geti ekki af heilsu-
farsástæðum stundað þá vinnu, sem hann á kost á. Bótaréttur glatast þó ekki,
þó að hafnað sé vinnu í starfsgrein, sem umsækjandi hefur ekki áður stundað,
enda fylgi slíkri starfsgrein verulega meiri áreynsla eða vösbúð en þeirri, sem
hann áður stundaði. Þegar úthlutunarnefnd metur bótarétt, ef um er að ræða
vinnu í öðru byggðarlagi, ber m. a. að taka tillit til heimilisástæðna umsækj-
anda. Þegar hafnað er vinnu í öðru byggðarlagi eða í annarri starfsgrein, sam-
kvæmt ákvæðum þessa stafliðs, getur úthlutunarnefnd fellt niður bótagreiðslur,
þegar umsækjandi hefur notið bóta í 4 vikur,
- f. stundar vinnu í eigin þágu, sem hann hefur beinar tekjur af,
- g. á maka, sem á síðustu 12 mánuðum hefur haft og hefur hærrí tekjur en sem
svarar tvöföldum dagvinnutaxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík.
Regla þessi um hjón gildir einnig um karl og konu, sem húa saman og eru
bæði ógift, ef þau hafa átt saman barn, eða konan er þunguð af hans völdum,
eða sambúðin hefur varað í samfleytt tvö ár.

Sá, sem orðið hefur uppvís að því að reyna að afla sér bóta með því að gefa
vísitandi rangar upplýsingar um hagi sína, missir bótarétt. Fyrsta brot varðar bóta-
missi í 2 mánuði, annað brot í 2 ár og þriðja brot fyrir fullt og allt.

Fella skal niður bótagreiðslu, sbr. c-lið þessarar greinar, í 30 daga virka. Missi
maður oftast rétt til bóta, samkvæmt þessum staflið, öðlast hann ekki bótarétt að
nýju, nema sannað sé með vottorði vinnumiðlunar, að hann hafi stundað vinnu
samfellt í 30 daga virka, eftir að hann fyrirgerði bótarétti sínum.

17. gr.

Sá, sem öðlast bótarétt samkv. 15. gr., sbr. 16. gr., á þegar rétt til bóta fyrir þá
heilu daga, sem hann hefur verið atvinnulaus. Bætur greiðast þó ekki fyrir færri
en þrjá atvinnuleysisdaga í senn.

Atvinnuleysisbætur greiðast fyrir alla daga nema laugardaga og sunnudaga og
engum skulu greiddar slíkar bætur lengur en 130 daga á síðustu 12 mánuðum.

V. KAFLI

Um bótafjárhæðir.

18. gr.

Atvinnuleysisbætur miðast við laun fyrir 8 klst. dagvinnu, eins og þau eru á
hverjum tíma, samkv. 2. taxta Verkamannafélagsins Dagsbrúnar í Reykjavík og
skulu vera sem hér segir:

- a. Til kvænts manns eða giftrar konu, sem er aðalfyrirvinna heimilis 80% af áður greiddum launum. Nú eiga bæði hjónin rétt á bótum og greiðast þeim þá, hvoru um sig, bætur samkv. b-lið þessarar greinar. Bætur samkv. c-lið falla þá niður. Sama rétt til bóta og hjón hafa, samkv. grein þessari, einnig karl og kona, sem búa saman og eru bæði ógift, ef þau hafa átt barn saman, eða konan er þunguð af hans völdum, eða sambúðin hefur varað samfleytt í tvö ár.
- b. Til einstaklings skal greiða á sama hátt 70% af launum.
- c. Til bótaþega skal á sama hátt greiða 6.5% vegna hvers barns yngra en 17 ára, þar með talin börn utan heimilis, sem bótaþegi sannanlega greiðir með, samkv. meðlagsúrskurði eða skilnaðarbréfi. Aldrei skal þó greiða bætur vegna fleiri en þriggja barna til hvers bótaþega.

Atvinnuleysisbætur til þeirra, sem njóta örorkubóta samkv. lögum um almannatryggingar, greiðast aðeins að því marki sem þær eru hærrí en bætur almannatrygginga. Með bótum almannatrygginga í þessu sambandi teljast barnalífeyrir og maka-bætur, sem bótaþegi atvinnuleysisbóta kann að fá greiddar.

Bótaþegi, sem öðlazzt hefur bótarétt vegna hálfisdagsvinnu, sbr. d-lið 15. gr., skal fá greiddar hálfar bætur, sbr. a—c-lið þessarar greinar. Þó skal slíkur bótaþegi, sem stundað hefur heilsdagsvinnu síðasta mánuðinn, áður en bótagreiðslur hefjast, fá greiddar fullar bætur.

Eigi má gera fjárnám eða lögtak í bótafé samkv. lögum þessum né halda því til greiðslu opinberra gjalda.

VI. KAFLI

Um bótagreiðslur.

19. gr.

Bætur greiðast úr sérreikningi þess félags, sem bótaþegi telst til. Nú er fé eigi fyrir hendi á sérreikningi félags eða sambands til greiðslu bóta, og skal þá sjóðsstjórn lána stofnfé sjóðsins í þessu skyni. Ef einnig er þrotið stofnfé sjóðsins, er sjóðsstjórn heimilt að lána milli sérreikninga.

20. gr.

Umsóknir um bætur skulu ritaðar á eyðublöð, sem félagsmálaráðuneytið lætur gera. Skulu eyðublöð þessi þannig úr garði gerð, að þau skulu vera hvort tveggja í senn, skráningareyðublöð til afnota fyrir vinnumiðlun og umsóknareyðublað um bætur, sbr. 7. gr. laga nr. 52/1956, um vinnumiðlun. Skulu eyðublöð þessi fást hjá úthlutunarnefndum, skrifstofum Tryggingastofnunarinnar, umboðsmönnum hennar og annars staðar eftir því, sem henta þykir.

21. gr.

Úthlutunarnefnd gerir skrá um þá menn, er hún úrskurðar bætur. Sé ágreiningur um úthlutun, skal þess getið á skránni og tilgreint, í hverju ágreiningur sé fölginn. Skrá þessi skal send umboðsmönnum Tryggingastofnunarinnar (í Reykjavík, aðal-skrifstofunni).

Úthlutunarnefnd annast sjálf greiðslu bóta, nema hún kjósi að fela Tryggingastofnuninni eða umboðsmönnum hennar bótagreiðslur. Að fenginni úthlutunarskrá, skal Tryggingastofnunin, að lokinni athugun sinni á skránni, sbr. 15.—18. gr. laga þessara, láta úthlutunarnefnd í té skrá um bæturnar ásamt nægilegu fé til greiðslu þeirra. Úthlutunarnefnd annast þá greiðslu bóta til einstakra bótaþega, gegn kvittun þeirra á skrána. Að loknum bótagreiðslum skal úthlutunarnefnd afhenda Tryggingastofnuninni skrána.

VII. KAFLI

Um sérstök lán og styrki.

22. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að veita lán, sem verði vaxtalaus eða með lágum vöxtum um lengri eða skemmri tíma, til eflingar atvinnulífi á þeim stöðum, sem við eiga að stríða alvarlegt atvinnuleysi. Jafnframt er heimilt að ákveða, að lán þessi verði afborgunarlaus tiltekið árábil. Heimilt er að veita lán þessi gegn ábyrgð hlutaðeigandi sveitarfélags, þó að önnur trygging komi ekki til.

Sjóðsstjórn er heimilt að láta framkvæma athugun og rannsókn á staðháttum á þeim stöðum, sem lán eru veitt til samkvæmt þessari grein. Skal og jafnan leitað tillagna um úrbætur hjá þeim, sem falin hefur verið rannsókn og athugun vegna þessara lánveitinga, en slíkar tillögur skulu við það miðaðar að koma atvinnulífi hlutaðeigandi staða á traustan fót.

Sjóðsstjórn skal leita umsagnar Framkvæmdastofnunar ríkisins, áður en hún veitir lán samkvæmt þessari grein.

Sjóðsstjórninni er heimilt að ákveða lægri vexti en venjulega útlánsvexti af lánnum til samtaka verkafólks og atvinnurekenda til að koma upp húsnæði fyrir félagsstarfsemi sína, þar með talin lán til orlofsheimila verkafólks.

23. gr.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs er heimilt að veita styrk úr sjóðnum til einstakra sveitarfélaga og vaxtalaus lán til annarra aðila, sem bókfæra skal á sérreikninga hlutaðeigandi verkalýðsfélaga, ef fullnægt er öllum eftirfarandi skilyrðum:

- a. að verulegt atvinnuleysi sé í hlutaðeigandi sveitarfélagi, sem útlit sé fyrir að verði langvarandi,
- b. að sveitarfélagið eða lántakandi láti hefja vinnu við ákveðnar framkvæmdir og ráði í því skyni ákveðna tölu atvinnulausra á staðnum til ákveðins tíma,
- c. sveitarfélagið eða lántakandi greiði laun fyrir þessa vinnu samkvæmt gildandi kjarasamningi eða taxa verkalýðsfélagsins,
- d. hlutaðeigandi verkalýðsfélag og vinnuveitendasamtök samþykki styrkveitinguna,
- e. réttur atvinnuleysingja til bóta að framkvæmdum loknum verði hinn sami og hann var, þegar þeir hófu umrædda vinnu hjá sveitarfélaginu eða lántakanda, ef þeir verða þá atvinnulausir.

Sama gildir ef vinna fellur niður einhvern dag eða daga af veðurfarsástæðum, meðan framkvæmdir þessar standa yfir.

24. gr.

Stjórn sjóðsins er heimilt að veita þátttakendum í viðurkenndum starfsþjálfunarnámskeiðum styrk, sem nema má allt að því jafnhárrí fjárhæð og atvinnuleysisbætur eru samkvæmt 18. gr. a, fyrir hvern þátttakanda í slíkum starfsþjálfunarnámskeiðum að viðbættri þátttöku í ferðakostnaði og öðrum óhjákvæmilegum útgjöldum þátttakenda, sbr. þó 15. gr. d., 6. mgr.

Stjórn sjóðsins setur nánari reglur um veitingu framangreindra styrkja.

25. gr.

Stjórn atvinnuleysistryggingasjóðs getur veitt lán til þess að koma á fót vinnustöðvum fyrir öryrkja, sem nemur allt að 40% stofnkostnaðar slíkra stöðva. Lán þessi skulu vera til 20 ára og vera með 5% ársvöxtum.

Stjórninni er enn fremur heimilt að greiða þriðjung af rekstrarhalla þeim, sem verða kann af rekstri endurhæfingar- eða vinnustofu, enda hafi endurhæfingarráð lagt til, að slíkur styrkur verði veittur úr atvinnuleysistryggingasjóði.

Dá er stjórninni heimilt að verja fé úr atvinnuleysistryggingasjóði til endurbjálfnunar starfsmannahópa, sem missa atvinnu sína vegna breyttra atvinnuhátta, í því skyni, að þeir verði færir til að taka upp ný störf.

26. gr.

Til lánveitinga og styrkja samkvæmt þessum kafla laganna er stjórn sjóðsins heimilt að verja allt að 40% af árlegum vaxtatekjum sjóðsins.

VIII. KAFLI

Ýmis ákvæði.

27. gr.

Úthlutunarnefnd getur leitað umsagnar tryggingayfirlæknis Tryggingastofnunar ríkisins um læknisvottorð, sbr. 15. gr. d og 16. gr. e, ef ástæða þykir til.

28. gr.

Ráðherra setur, að fengnum tillögum stjórnar atvinnuleysistryggingasjóðs, ákvæði með reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara að því er varðar störf úthlutunarnefnda og úthlutun bóta.

29. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar, svo og eftirtalin lög um breyting á þeim lögum: Lög nr. 2/1957, lög nr. 4/1959, lög nr. 21/1964, lög nr. 28/1966, lög nr. 95/1966, lög nr. 70/1969 og lög nr. 44/1970.

Ákvæði til bráðabirgða.

Á meðan kjararannsóknarnefnd starfar, skal kostnaður við störf nefndarinnar greiddur úr atvinnuleysistryggingasjóði. Reikningar yfir slíkan kostnað skulu samþykktir af forsætisráðherra.

Verði breyting á starfsemi kjararannsóknarnefndar, er ráðherra heimilt að samþykkja greiðslu kostnaðar af hliðstæðri starfsemi og kjararannsóknarnefnd hefur annazt, þótt ákveðið verði, að hún yrði unnin af öðrum aðilum.

Gjört í Reykjavík, 27. apríl 1973.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Magnús Kjartansson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 30 12. maí 1970, um
Húsnæðismálastofnun ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

B-liður 8. gr. orðist svo:

Lánsfjárhæðin má nema allt að kr. 800 000.00 á hverja íbúð, þó ekki meira en $\frac{3}{4}$